OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2006 Rhif 1702 (Cy.164)

TAI, CYMRU

Rheoliadau System Mesur Iechyd a Diogelwch ar gyfer Tai (Cymru) 2006

Wedi'u gwneud - -	*27 Mehefin 2006*
Yn dod i rym - -	*30 Mehefin 2006*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 2, 4 a 250(2)(a) o Ddeddf Tai 2004(**1**) yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau System Mesur Iechyd a Diogelwch ar gyfer Tai (Cymru) 2006 a deuant i rym ar y 30 Mehefin 2006.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran mangreoedd preswyl yng Nghymru(**2**).

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "arolygydd" ("*inspector*") yw person sy'n gwneud arolygiad o dan adran 4 o'r Ddeddf (arolygiadau gan awdurdodau tai lleol i weld a oes perygl posibl categori 1 neu 2 yn bodoli);

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Tai 2004;

mae "meddiannydd" ("*occupier*") yn cynnwys meddiannydd posibl, ac eithrio yn rheoliad 6(7)(e); ac

ystyr "niwed" ("*harm*") yw niwed sydd o fewn unrhyw un o'r Dosbarthiadau rhwng I a IV fel a nodir yn Atodlen 2 i'r Rheoliadau hyn.

Disgrifiadau rhagnodedig o berygl posibl

3.—(1) Mae i berygl posibl ddisgrifiad rhagnodedig at ddibenion y Ddeddf os yw'r risg o niwed yn gysylltiedig â bod unrhyw un neu rai o'r materion neu'r amgylchiadau a restrir yn Atodlen 1 yn bodoli.

(**1**) 2004 p.34.

(**2**) Mae'r pwerau a roddwyd gan adrannau 2 a 4 o'r Ddeddf yn arferadwy, o ran Cymru, gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru. *Gweler* y diffiniad o "the appropriate national authority" yn adran 261(1).

(2) Yn Atodlen 1, oni nodir yn wahanol, cyfeiriad at fater neu amgylchiad yn yr annedd neu yn y tŷ amlfeddiannaeth o dan sylw, neu mewn unrhyw adeilad neu ar unrhyw dir yng nghyffiniau'r annedd neu'r tŷ amlfeddiannaeth, yw cyfeiriad at fater neu amgylchiad.

Perygl tân posibl a ragnodwyd

4. At ddibenion adran 10 o'r Ddeddf perygl posibl categori 1 a 2(**3**) yw perygl tân posibl a ragnodwyd os yw'r risg o niwed yn gysylltiedig â bod mewn cyffyrddiad â thân afreolus a mwg cysylltiedig.

Arolygiadau

5. Rhaid i arolygydd—

(a) rhoi sylw i unrhyw ganllau a roddir am y tro o dan adran 9 o'r Ddeddf mewn perthynas ag arolygu mangreoedd;

(b) arolygu unrhyw fangreoedd preswyl gyda golwg ar baratoi cofnod cywir o'u stad a'u cyflwr; ac

(c) paratoi a chadw'r cyfryw gofnod yn ysgrifenedig neu ar ffurf electronig.

Difrifoldeb peryglon posibl

6.—(1) Os bydd arolygydd, yn sgil arolygiad o fangreoedd preswyl o dan adran 4 o'r Ddeddf—

(a) yn penderfynu bod perygl posibl y mae iddo ddisgrifiad a ragnodwyd yn bodoli; a

(b) ac o roi sylw i unrhyw ganllau a roddir am y tro o dan adran 9 o'r Ddeddf mewn perthynas â'r asesiadau o beryglon posibl, o'r farn ei bod yn briodol cyfrifo pa mor ddifrifol yw'r perygl posibl hwnnw,

rhaid cyfrifo pa mor ddifrifol yw'r perygl posibl hwnnw yn unol â pharagraffau (2) i (4) o'r rheoliad hwn.

(2) Rhaid i'r arolygydd asesu pa mor debygol ydyw, yn ystod y cyfnod o 12 mis yn cychwyn ar ddyddiad yr asesiad, i feddiannydd perthnasol ddioddef unrhyw niwed o ganlyniad i'r ffaith bod y perygl posibl hwnnw, yn dod o fewn un o'r ystod cymarebau tebygolrwydd a geir yng ngholofn 1 o Dabl 1.

Tabl 1

Colofn 1 *Ystod cymarebau tebygolrwydd*	*Colofn 2* *Pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod*
Llai tebygol nag 1 mewn 4200	5600
1 mewn 4200 hyd 1 mewn 2400	3200
1 mewn 2400 hyd 1 mewn 1300	1800
1 mewn 1300 hyd 1 mewn 750	1000
1 mewn 750 hyd 1 mewn 420	560
1 mewn 420 hyd 1 mewn 240	320
1 mewn 240 hyd 1 mewn 130	180
1 mewn 130 hyd 1 mewn 75	100

(**3**) *Gweler* y diffiniad o berygl posibl categori 1 a chategori 2 yn adran 2(1) o'r Ddeddf.

Colofn 1 *Ystod cymarebau tebygolrwydd*	*Colofn 2* *Pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod*
1 mewn 75 hyd 1 mewn 42	56
1 mewn 42 hyd 1 mewn 24	32
1 mewn 24 hyd 1 mewn 13	18
1 mewn 13 hyd 1 mewn 7.5	10
1 mewn 7.5 hyd 1 mewn 4	6
1 mewn 4 hyd 1 mewn 2.5	3
1 mewn 2.5 hyd 1 mewn 1.5	2
Mwy tebygol nag 1 mewn 1.5	1

(3) Rhaid i'r arolygydd asesu o ba un o'r pedwar dosbarth o niwed (a nodir yn Atodlen 2) y mae meddiannydd perthnasol yn fwyaf tebygol o ddioddef yn ystod y cyfnod a grybwyllir ym mharagraff (2).

(4) Rhaid i'r arolygydd—

(a) asesu'r posibilrwydd y bydd pob un o'r dosbarthiadau eraill o niwed yn digwydd o ganlyniad i'r ffaith bod y perygl posibl hwnnw yn dod o fewn un o'r ystod canrannau posibilrwydd a geir yng ngholofn 1 o Dabl 2;

(b) cofnodi pob posibilrwydd a asesir felly ar ffurf y pwynt cyfatebol o blith pwyntiau graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol a geir yng ngholofn 2 o Dabl 2; ac

(c) cofnodi'r posiblrwydd (sy'n wybyddus at ddibenion y fformiwla ym mharagraff (5) fel pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR)) bod y dosbarth mwyaf tebygol o niwed yn digwydd, a hynny ar ffurf canran a gyfrifir gan ddefnyddio'r fformiwla ganlynol—

100% - (A B C)

Yn yr achos hwn—

A yw pwynt ystod cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) a gofnodir o dan is-baragraff (b) fel yr ail ddosbarth mwyaf tebygol o niwed;

B yw pwynt ystod cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) a gofnodir o dan is-baragraff (b) fel y trydydd dosbarth mwyaf tebygol o niwed; ac

C yw pwynt ystod cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) a gofnodir o dan is-baragraff (b) fel y pedwerydd dosbarth mwyaf tebygol o niwed.

Tabl 2

Colofn 1 *Ystod canrannau posibilrwydd*	*Colofn 2* *Pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR)*
O dan 0.05%	0%
0.5 hyd 0.15%	0.1%
0.15% hyd 0.3%	0.2%
0.3% hyd 0.7%	0.5%

Colofn 1 *Ystod canrannau posibilrwydd*	*Colofn 2* *Pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR)*
0.7% hyd 1.5%	1%
1.5% hyd 3%	2.2%
3% hyd 7%	4.6%
7% hyd 15%	10%
15% hyd 26%	21.5%
26% hyd 38%	31.6%
Dros 38%	46.4%

(5) Pan fydd yr arolygydd wedi asesu pa mor debygol ydyw o dan baragraff (2) ac wedi asesu pa mor bosibl ydyw o dan baragraff (3) i bob niwed ddigwydd rhaid iddo fynegi difrifoldeb y perygl posibl hwnnw fel sgôr rifiadol a gyfrifir drwy ddefnyddio'r fformiwla ganlynol—

S1 | S2 | S3 | S4

Yn yr achos hwn—

S1 = 10000 × (1/L) × O1
S2 = 1000 × (1/L) × O2
S3 = 300 × (1/L) × O3
S4 = 10 × (1/L) × O4

(6) At ddibenion y fformiwla ym mharagraff (5)—

(a) L yw pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) yng ngholofn 2 o Dabl 1 sy'n cyfateb i'r ystod a gofnodwyd o dan baragraff (2);

(b) O1 yw pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) a gofnodir o dan baragraff (4) mewn perthynas â niwed Dosbarth I;

(c) O2 yw pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) a gofnodir o dan baragraff (4) mewn perthynas â niwed Dosbarth II;

(ch) O3 yw pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol (RSPPR) a gofnodir o dan baragraff (4) mewn perthynas â niwed Dosbarth III;

(d) O4 yw pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod (RSPPR) a gofnodir o dan baragraff (4) mewn perthynas â niwed Dosbarth IV.

(7) Yn y rheoliad hwn—

os yw'r risg o niwed o dan sylw yn gysylltiedig â bod unrhyw un neu rai o'r materion neu'r amgylchiadau a restrir fel a nodir isod yn bodoli, ystyr "meddiannydd perthnasol" ("*relevant occupier*")—

(a) ym mharagraff 1 o Atodlen 1, yw meddiannydd o dan 15 mlwydd oed;

(b) ym mharagraff 2, 3 neu 6(a) o Atodlen 1, yw meddiannydd 65 mlwydd oed neu drosodd;

(c) ym mharagraff 7 o Atodlen 1, yw meddiannydd o dan 3 blwydd oed;

(ch) ym mharagraff 8 o Atodlen 1, yw meddiannydd 60 mlwydd oed neu drosodd sydd wedi bod mewn cyffyrddiad â radon ers ei enedigaeth;

(d) ym mharagraff 11 o Atodlen 1, yw'r meddiannydd ei hun;

(dd) ym mharagraff 17, 22, 23 neu 25 o Atodlen 1, yw meddiannydd o dan 5 mlwydd oed;

(e) ym mharagraff 19, 20, 21, 24 neu 28 o Atodlen 1, yw meddiannydd 60 mlwydd oed neu drosodd;

(h) ym mharagraff 26—

(i) ac eithrio os gwrthdrawiad ydyw â nodweddion pensaernïol isel, yw meddiannydd o dan 5 mlwydd oed, a

(ii) os gwrthdrawiad ydyw â nodweddion pensaernïol isel, yw meddiannydd 16 mlwydd oed neu drosodd;

(ff) yn unrhyw baragraff arall o Atodlen 1, yw unrhyw feddiannydd; ac

ystyr "RSPPR" yw pwynt graddfa cynrychioliadol yr ystod ganrannol.

(8) Wrth wneud asesiadau o dan y rheoliad hwn, rhaid i arolygydd roi sylw i unrhyw ganllau a roddir am y tro o dan adran 9 o'r Ddeddf.

Bandiau rhagnodedig

7. At ddibenion y Ddeddf daw perygl posibl o fewn band a ddynodir gan lythyren yng ngholofn 1 o Dabl 3 pan fydd yn cyrraedd sgôr rifiadol a gyfrifir yn unol â rheoliad 6(5) ac sydd o fewn yr ystod sy'n cyfateb i'r llythyren honno yng ngholofn 2 o'r Tabl hwnnw.

Tabl 3

Colofn 1 *Band*	*Colofn 2* *Ystod Sgôr Rifiadol*
A	5000 neu fwy
B	2000 hyd 4999
C	1000 hyd 1999
D	500 hyd 999
E	200 hyd 499
F	100 hyd 199
G	50 hyd 99
H	20 hyd 49
I	10 hyd 19
J	9 neu lai

Categori o berygl posibl

8. At ddibenion y Ddeddf—

(a) mae perygl posibl sy'n dod o fewn band A, B neu C yn Nhabl 3 yn berygl posibl categori 1; a

(b) mae perygl posibl sy'n dod o fewn unrhyw fand arall yn y Tabl hwnnw yn berygl posibl categori 2.